

SỰ BẤT CÂN CỦA GIÉP-THÊ

Kinh thánh: Các quan xét 11:29-40

“**29** Thần của Đức Giê-hô-va bèn cảm động Giép-thê; người trải qua Ga-la-át và Ma-na-se, sang đến Mích-ba ở Ga-la-át, rồi từ Mích-ba ở Ga-la-át, người đi đánh dân Am-môn. **30** Giép-thê khẩn nguyện cùng Đức Giê-hô-va rằng: Nếu Ngài phó dân Am-môn vào tay tôi, khi tôi thắng chúng nó trở về, **31** hễ chi ở cửa nhà tôi đi ra đầu hết đặng đón rước tôi, thì nấy sẽ thuộc về Đức Chúa Trời, và tôi sẽ dâng nó làm của lễ thiêu. **32** Đoạn, Giép-thê đi đến dân Am-môn đặng giao chiến cùng chúng nó, và Đức Giê-hô-va phó chúng nó vào tay người. **33** Người đánh bại chúng nó từ A-rô-e cho đến Mi-nít, và cho đến A-bên-Kê-ra-mim, cùng chiếm lấy của chúng nó hai mươi cái thành. Ấy là một trận-bại rất lớn; dân Am-môn bị phục trước mặt dân Y-sơ-ra-ên. **34** Giép-thê trở về nhà mình tại Mích-ba; kìa, con gái người ra đón-rước người, có cầm trống nhỏ và nhảy múa. Nàng là con một của người, ngoài nàng chẳng có con trai hoặc con gái nào khác hơn. **35** Giép-thê vừa thấy nàng, liền xé áo mình mà rằng: Ô con, than ôi! con gây cho cha tức tối quá thay! Con thuộc vào số kẻ làm rối cha! Vì cha có mở miệng khẩn nguyện cùng Đức Giê-hô-va, không thể nuốt lời. **36** Nàng thưa rằng: Cha ôi, nếu cha có mở miệng khẩn nguyện cùng Đức Giê-hô-va, xin hãy làm cho con y như lời ra khỏi miệng cha, vì bây giờ Đức Giê-hô-va đã báo thù kẻ cừu địch cha rồi, tức là dân Am-môn. **37** Đoạn, nàng lại nói cùng cha mình rằng: Xin cha hãy nhậm cho con lời này: Để cho con thông thả trong hai tháng, con sẽ đi ở trên núi đặng cùng chị em bạn con khóc về sự đồng trinh của con. **38** Giép-thê đáp rằng: Con cứ đi. Rồi người để nàng đi hai tháng. Vậy, nàng đi cùng chị em bạn mình, khóc sự đồng trinh mình tại trên núi. **39** Cuối hai tháng, nàng trở về cha mình, và người làm cho nàng tùy theo lời khẩn nguyện mình đã hứa. Nàng chẳng có biết người nam. Tại có đó trong Y-sơ-ra-ên có thường lệ này: **40** Mỗi năm, các con gái Y-sơ-ra-ên đi than khóc con gái của Giép-thê, người Ga-la-át, trong bốn ngày.”

Gợi ý bài học: Trong phân đoạn trước, Giép-thê đã dùng những sự kiện lịch sử để bác bỏ lời cáo buộc sai lệch của vua Am-môn. Ông cho thấy mình là một người có khả năng lập luận và đối thoại rất rõ ràng. Tuy nhiên, phân đoạn hôm nay đưa chúng ta đến một trong những câu chuyện đau lòng nhất trong sách Các Quan Xét. Giép-thê có thể hiểu rõ lịch sử của dân tộc nhưng lại thiếu sự phân định cần thiết về bản tính và luật pháp của Đức Chúa Trời. **Một lời thề tưởng như thể hiện sự tận hiến đã dẫn đến bi kịch cho chính gia đình ông.**

Trước khi bước vào trận chiến, Thần của Đức Giê-hô-va ngự trên Giép-thê. Ông đi qua vùng Ga-la-át, Ma-na-se và tiến đến đối đầu với dân Am-môn. Chi tiết này rất quan trọng. Sự hiện diện và năng quyền của Đức Chúa Trời đã đến trước lời thề của Giép-thê. Vì thế, ông không cần phải đưa ra một điều kiện để đổi lấy sự giúp đỡ của Chúa. Chiến thắng không phụ thuộc vào lời thề ấy, nhưng đến từ quyền năng và mục đích của Đức Chúa Trời. Tuy nhiên, Giép-thê lại khẩn nguyện: “Nếu Ngài phó dân Am-môn vào tay tôi, khi tôi thắng chúng nó trở về, hễ chi ở cửa nhà tôi đi ra đầu hết đặng đón rước

tôi, thì nầy sẽ thuộc về Đức Chúa Trời, và tôi sẽ dâng nó làm của lễ thiêu.” Kinh Thánh không giải thích đầy đủ động cơ sâu xa của Giép-thê. Có thể vì lo sợ thất bại, ông muốn tìm thêm sự bảo đảm cho chiến thắng. Lời thề ấy giống một nỗ lực thương lượng với Đức Chúa Trời: nếu Chúa cho tôi điều tôi muốn, tôi sẽ dâng lại cho Ngài một lễ vật rất lớn. Nhưng Đức Chúa Trời không phải là đối tác trong một cuộc trao đổi. Ngài không cần con người dùng lễ vật để mua chuộc sự giúp đỡ của Ngài.

Giép-thê tiến đánh dân Am-môn, và Đức Giê-hô-va phó họ vào tay ông. Ông giành được một chiến thắng lớn, khiến dân Am-môn phải khuất phục trước Y-sơ-ra-ên. Bản văn không nói rằng Đức Chúa Trời ban chiến thắng vì lời thề của Giép-thê. Trái lại, Thần của Đức Giê-hô-va đã ngự trên ông trước khi ông thề nguyện. Vì thế, lời thề ấy không phải nguyên nhân đem lại chiến thắng; nó chỉ phơi bày sự thiếu hiểu biết và bất an còn tồn tại trong lòng Giép-thê. Chúng ta cũng có thể mắc sai lầm tương tự khi cầu nguyện: “Nếu Chúa giúp con thành công, con sẽ làm điều này cho Ngài.” Những lời cầu nguyện ấy có thể nghe rất sốt sắng, nhưng bên dưới đôi khi là mong muốn kiểm soát kết quả hoặc khiến Đức Chúa Trời phải hành động theo ý mình. **Đức tin không phải là dùng sự hy sinh để đổi lấy ân huệ của Chúa. Đức tin là tin cậy và vâng phục Ngài ngay cả khi chưa biết kết quả.**

Khi Giép-thê trở về nhà tại Mích-ba, con gái ông cảm thấy nhỏ và nháy múa ra đón cha. Nàng là đứa con duy nhất của ông; ngoài nàng ra, ông không có con trai hay con gái nào khác. Vừa nhìn thấy con, Giép-thê xé áo và than khóc: “Ồ con, than ôi! con gây cho cha tức tối quá thay! Con thuộc vào số kẻ làm rối cha! Vì cha có mở miệng khấn nguyện cùng Đức Giê-hô-va, không thể nuốt lời.” Lời than khóc ấy bộc lộ nỗi đau thật của một người cha. Tuy nhiên, điều đáng buồn là Giép-thê đặt trọng tâm vào nỗi khốn khổ của mình: “Con thuộc vào số kẻ làm rối cha.” Bi kịch này không do người con gây ra, nhưng xuất phát từ lời thề thiếu suy xét của chính ông. **Khi hậu quả của một quyết định sai lầm xuất hiện, con người thường dễ đổ lỗi cho hoàn cảnh hoặc người khác. Nhưng sự ăn năn thật bắt đầu khi chúng ta ngừng biện minh và thừa nhận: “Đây là trách nhiệm của tôi.”**

Con gái Giép-thê chấp nhận lời cha đã thề, nhưng xin được lên núi hai tháng cùng các bạn để than khóc về sự đồng trinh của mình. Sau hai tháng, nàng trở về, và Kinh Thánh cho biết Giép-thê đã thực hiện điều mình khấn nguyện. Có hai cách giải thích chính về kết cuộc của người con gái: Cách hiểu truyền thống cho rằng Giép-thê đã thực sự dâng con gái làm của lễ thiêu. Một số người cho rằng nàng được biệt riêng để phục vụ Chúa và sống đồng trinh trọn đời, nên dòng dõi của Giép-thê chấm dứt. Tuy nhiên, cách đọc tự nhiên của lời thề và câu “người làm cho nàng tùy theo lời khấn nguyện mình đã hứa.” khiến nhiều người hiểu đây là một sự hy sinh thật sự. Việc bản văn nhấn mạnh sự đồng trinh cũng cho thấy nỗi đau không chỉ nằm ở cái chết, nhưng còn ở chỗ Giép-thê mất người con duy nhất và dòng dõi của ông không thể tiếp tục. Dù theo cách giải thích nào, kết quả vẫn là một bi kịch. Người con vô tội phải gánh chịu hậu quả từ lời thề thiếu hiểu biết của cha mình.

Luật pháp Đức Chúa Trời nghiêm cấm việc dùng con người làm sinh tế. Dân Y-sơ-ra-ên không được bắt chước các dân ngoại đem con cái mình qua lửa hay dâng chúng

cho thần tượng. Đức Chúa Trời xem đó là điều gớm ghiếc. Vì vậy, nếu lời thề của Giép-thê đòi hỏi ông giết con gái mình, thì đó không phải là lời thề đẹp lòng Chúa. Đức Chúa Trời không thể được tôn cao bằng một hành động trái với chính điều răn của Ngài. Giép-thê nghĩ rằng vì đã mở miệng khấn nguyện nên không thể rút lại. **Nhưng giữ một lời hứa sai trái không phải là sự trung tín. Khi một lời thề dẫn chúng ta chống lại ý muốn đã được bày tỏ của Đức Chúa Trời, điều đúng đắn là dừng lại, nhận tội và tìm kiếm sự thương xót của Ngài.** Thà hạ mình thú nhận mình đã nói sai còn hơn cố giữ thể diện bằng cách tiếp tục làm điều ác.

Thần của Đức Giê-hô-va đã ngự trên Giép-thê, nhưng điều đó không có nghĩa mọi lời nói và quyết định sau đó của ông đều đúng. Đức Chúa Trời sử dụng một con người không đồng nghĩa với việc Ngài chấp thuận tất cả tính cách và hành động của người ấy. Đây là một lời cảnh tỉnh nghiêm trọng. **Một người có thể từng được Chúa sử dụng, có năng lực lãnh đạo và đạt được thành công trong sự phục vụ, nhưng vẫn đưa ra những quyết định sai lầm nếu không để Lời Chúa uốn nắn suy nghĩ của mình.**

Nhiệt thành không thể thay thế chân lý. Cảm xúc mạnh mẽ không thể thay thế sự vâng phục. Một lời hứa lớn lao cũng không quý hơn một tấm lòng hiểu biết và làm theo ý muốn Đức Chúa Trời. Trong thế giới cổ đại, người ta thường nghĩ phải dâng một lễ vật càng lớn thì thần linh càng dễ ban chiến thắng. Lời thề của Giép-thê cho thấy ông có thể đã chịu ảnh hưởng từ lối suy nghĩ tôn giáo chung quanh. Nhưng Đức Chúa Trời của Y-sơ-ra-ên hoàn toàn khác. Ngài không đòi hỏi con người hy sinh con cái để đổi lấy ân huệ. Trong câu chuyện Áp-ra-ham và Y-sác, Đức Chúa Trời đã ngăn Áp-ra-ham lại và chính Ngài chuẩn bị con sinh làm của lễ thay thế. Đỉnh cao của Phúc Âm cũng không phải là con người dâng con mình cho Đức Chúa Trời, nhưng chính Đức Chúa Trời ban Con Một của Ngài để cứu chuộc con người. **Sự cứu rỗi không được mua bằng lễ vật của chúng ta; đó là ân điển được ban qua sự hy sinh của Chúa Giê-xu Christ.**

Câu hỏi giúp áp dụng bài học:

1. Khi căng thẳng hoặc lo sợ, tôi có thường nói và quyết định vội vàng để kiểm soát tình hình không?
2. Lời nói, lời hứa và những quyết định của tôi đang đem lại bình an hay gây tổn thương cho gia đình và người khác? Tôi cần xin lỗi hoặc khắc phục hậu quả nào do sự thiếu suy xét của mình?
3. Tôi đang cầu nguyện với lòng tin cậy và đầu phục, hay đang mặc cả với Chúa bằng lời hứa, sự hy sinh và việc phục vụ để Ngài làm theo ý tôi?

Nguyện Chúa gìn giữ chúng ta khỏi sự nhiệt thành thiếu hiểu biết. Xin Ngài ban cho chúng ta tấm lòng khiêm nhường, lời nói thận trọng và sự khôn ngoan để nhận biết rằng điều Chúa vui lòng không phải là những lời thề lớn lao, nhưng là một đời sống tin cậy và vâng phục Ngài.